

Statsvetenskapliga förbundet

Förbundsredaktör: Katarina Roos

Swepsa 2020

av Katarina Roos

Denna gång är temat för förbundssidorna Swepsa 2020. Det blir även andra aktuella rapporter med relevans för förbundet.

SWEPSA 2020 I DIGITALT FORMAT

Ett återkommande inslag på förbundssidorna i *Statsvetenskaplig tidskrift* är en kort rapport från Swepsa. Det var första gången som Mittuniversitet stod värd för arrangemanget och som konferensen genomfördes med hjälp av videosamtal. Efter att såväl ECPR som NOPSA ställts in, var det extra välkommet att Swepsa kunde genomföras, om än i digitalt format. De flesta arbetsgrupper kunde genomföras som planerat. Däremot fanns inte några gemensamma programpunkter utöver själva årsmötesförhandlingarna.

Inför konferensen hade elva arbetsgrupper förannonserats: 1) *Gender, Politics and Theory*; 2) *Environmental Politics*; 3) *Political Behavior and parties (Swepop)*; 4) *Challenges to democracy, answers from political theory?*; 5) *Governance and Public Administration*; 6) *European Studies and International Relations*; 7) *Migration and integration – structures, policies and actors*; 8) *Critical perspectives on power and politics*; 9) *Political Communication*; 10) *Risk Assessment, Risk Analysis, and Crisis Management*; resp. 11) *Comparative Politics*. Det blev dock vissa ändringar i programmet och slutligen fullföljde åtta arbetsgrupper. Antalet papper som behandlades i dessa grupper varierade från ett till tolv. Vid föregående års Swepsa-konferens presenterades omkring 90 papper. I år blev

det drygt 50 uppsatser. Minskningen får sannolikt tillskrivas formatet och den osäkerhet som präglar många arbetsituationer under den pågående pandemin.

RAPPORT FRÅN ARBETSGRUPPERNA

På grund av för få anmälda papper blev grupp nio och elva inställda och i arbetsgrupp fyra presenterades endast ett papper. En av de inställda grupperna, *Political Communication*, med fokus på relationen mellan medborgare, media och politik, var en nykomling i Swepsa-sammanhang. Kajsa Falasca som skulle ha lett den tillsammans med Lars Nord, båda Mittuniversitetet, berättar att hon tror att det berodde just på att arbetsgruppen är ny och inte hunnit göra sig känd. Förhoppningen är dock att kunna genomföra en arbetsgrupp vid nästa års konferens. En annan nykomling i listan över arbetsgrupper var *Risk Assessment, Risk Analysis, and Crisis Management*. Fem papper presenterades av lika många närvarande författare. Två av artiklarna var samförfattade, så det totala antalet författare var nio. Deltagarna i arbetsgruppen kom från Försvarshögskolan, Uppsala universitet, Örebro universitet, Utrikespolitiska institutet samt värduniversitetet. Två teman kunde urskiljas, Covid-19 och klimatförändringar, och ett papper behandlade crisis management. Pär Olausson, Mittuniversitetet, som ledde arbetsgruppen, berättar att alla deltagare i gruppen uttryckte en förhoppning om att den ska bli återkommande på Swepsas årsmöten.

Grupp ett och åtta slogs samman till en gemensam arbetsgrupp som leddes av Sara Nyhlén, Mittuniversitet, och Andreas Öjehag, Karlstads universitet. Nio papper presenterades med totalt 13 författare. Arbetsgruppen

Environmental Politics leddes av Stefan Linde, Mittuniversitetet, och Gregory Poeltzer, Luleå tekniska universitet. Nio papper presenterades, varav flera var samförfattade, så det totala antalet författare som bidragit var femton. De papper som behandlades handlade om naturresursförvaltning och miljöbeteenden, gröna stater och internationell miljöpolitik, samt hållbar utveckling och klimatanpassning. Gruppen hade en bred representation, med deltagare från Göteborgs universitet, Karlstads universitet, Luleå tekniska universitet, Lunds universitet, Mittuniversitetet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Örebro universitet, samt Utrikespolitiska institutet.

Liksom vid föregående års upplaga av Swepsa var arbetsgruppen *Politiskt beteende och partier (Swepop)* den största. Den leddes av Niklas Bolin och Stefan Dahlberg, Mittuniversitetet, och totalt behandlades tolv uppsatser. Av dessa var fem ensamförfattade medan övriga hade 2–4 författare. Totalt var 20 personer involverade som författare. Deltagarna i arbetsgruppen representerade ett antal svenska lärosäten: Göteborgs universitet, Karlstads universitet, Mittuniversitetet, Umeå universitet samt Uppsala universitet. Gruppen hade även internationella deltagare. En uppsatsförfattare kom från Helsingfors universitet och en från University College of Dublin. Arbetsgruppen hade möten samtliga tre dagar och arbetsspråket var engelska.

Gruppen *Governance and Public Administration* leddes av Evangelia Petridou, Mittuniversitetet, och Petra Svensson, Högskolan i Halmstad. Totalt presenterades sju papper varav tre var samförfattade, så det totala antalet författare var 12. Det var stor spännvidd bland de papper som presenterades. Två av dem behandlade styrning av svensk skola, men ur helt olika perspektiv. De andra papperen behandlade representativ byråkrati, överklaganden av beslut, nätverk inom äldreomsorg, implementering samt medborgardialoger.

Arbetsgruppen *European Studies and International Relations* leddes av Sofie

Blombäck, Mittuniversitetet. Två av de för-anmälda papperen drogs tillbaka kort inpå konferensen, vilket resulterade i att totalt elva papper presenterades. Flera av papperen var samförfattade, men sammantaget 18 författare. Totalt deltog 17 personer aktivt i arbetsgruppens arbete, men inte under alla tre dagar. En grupp av papper kom från ett projekt som utvärderar Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd. Flera papper kombinerade arbetsgruppens två teman, Europapolitik och internationella relationer. Exempelvis fokuserades EU:s utrikes- och säkerhetspolitik. Sofie Blombäck berättar att de valde att bjuda in även medförfattare och andra som hade intresse av att diskutera enskilda papper. Det digitala formatet möjliggjorde detta, men konsekvensen blev att författarna inte kunde närvara hela tiden eftersom de hade undervisning och andra inbokade aktiviteter.

Arbetsgruppen *Migration and integration – structures, policies and actors* leddes av Gustav Lidén, Mittuniversitetet. Totalt inkom sex papper som sammantaget nio författare stod bakom. I arbetsgruppen deltog utöver sex av författarna, ordföranden och ytterligare en deltagare. Deltagarna representerade många av landets statsvetenskapliga miljöer, inklusive Göteborgs universitet, Linnéuniversitetet, Mälardalens högskola, Stockholms universitet, Umeå universitet, Uppsala universitet samt värduniversitetet. Arbetsgruppen präglades därtill av ett visst tvärvetenskapligt inslag genom en deltagare från ämnesområdet folkhälsa, som tematiskt anslöt väl till gruppens inriktning. Flera papper berörde gemensamma teman. Ett sådant innefattade studier av lokal integrationspolitik, såväl utifrån ett institutionellt perspektiv som ett individcentrerat sådant. Ett annat berörde geografiska analyser av frågor kopplade till tillit och utveckling av bostadsområden, särskilt i relation till individer med utländsk bakgrund. I arbetsgruppen diskuteras därtill frågor om anhöriginvandring och hälsoaspekter inom ramen för integrationspolitiken. De deltagande bidragen uppvisade

stor metodologisk bredd, vilket i allmänhet är en styrka inom detta forskningsområde. Gustav Lidén berättar att diskussionerna förlöpte väl och i konstruktiv anda, det digitala formatet till trots.

ÅRSMÖTESFÖRHANDLINGARNA

Statsvetenskapliga förbundets årsmöte hölls den 1 oktober i anslutning till Swepsa och programpunkten bjöd på sedvanliga årsmötesförhandlingar. Såväl ordförande Patrik Hall som sekreterare/kassör Magnus Erlandsson, både Malmö universitet, omvaldes på sina poster. Vice ordförande Annica Sandström, Luleå tekniska universitet omvaldes likaså. I övrigt blev det små förändringar i styrelsen. Niklas Bolin (MIUN), Johan Eriksson (SH), Gustav Sundqvist (MDH), Annica Fredén (KU), Magnus Hagevi (LNU), Kjell Engelbrekt (FHS), Martin Karlsson (ORU), Sara Svensson (HH), Khalid Khayati (LIU), Anna Michalski (UU) och Henrik Oskarsson Ekengren (GU) omvaldes som ledamöter, liksom doktorandrepresentanten Fredrik Carlsson (LIU). Tre nya ledamöter valdes in i styrelsen: Ulrika Mörth (SU), Dahlia Muhktar-Landgren (LU) och Therese Bjärstig (UMU). De ersätter Maria Jansson (SU), Douglas Brommesson (LU) och Katarina Roos (UMU), som lämnar styrelsen.

Styrelsen har liksom tidigare två allmänrepresentanter. Thomas Larue, sekretariatschef vid Riksdagens utredningsenhet, omvaldes. Peter Santesson, opinionschef Demoskop, lämnade styrelsen och ersattes av Tove Danne-stam. Tove är disputerad vid Lunds universitet och är nu chef för Omvärld och samverkan på Myndigheten för tillgängliga medier.

Styrelsen hade föreslagit att Statsvetenskapliga förbundets årsmöte 2021 ska arrangeras av Mittuniversitetet eftersom 2020-års upplaga blev en Coronaanpassad minimivariant. Förslaget bifölls av årsmötet. Det innebär också att Örebro universitet, som står på tur att arrangera enligt det rullande schemat, får arrangera årsmötet ett år senare än planerat, 2022. Årsmötet fattade även beslut om rutinen för valberedningens arbete. I syfte

att få kollegial behandling av nomineringar till styrelsen vid varje lärosäte, samt för att få till stånd en mer varierad representation, ska valberedningen även fortsättningsvis kontakta ämnesansvariga vid medlemslärosätena i början av valberedningsprocessen och då uppmana varje lärosäte att föreslå två kandidater, en man och en kvinna. Det kan noteras att könsfördelningen i den nuvarande styrelsen är jämn men inte i valberedningen, där sex av totalt åtta ledamöter är män.

FÖRBUNDETS PRIS FÖR BÄSTA UPPSATS I STATSVETENSKAPLIG TIDSKRIFT 2019

Vid årsmötet meddelades även förbundets pris för bästa uppsats i *Statsvetenskaplig tidskrift* som denna gång tilldelas Emma Ricknell för uppsatsen ”’Is Sweden Finally Waking Up?’ Debating the 2018 Swedish National Election on 4chan”. Emma är doktorand vid Institutionen för statsvetenskap vid Linnéuniversitetet. I den prisbelönta artikeln görs en innehållsanalys av attityder och beskrivningar av politiska partier i diskussionstrådar i ett engelskspråkigt, anonymt sub-forum på plattformen 4chan. Syftet är att bidra till ökad kunskap om hur politiska positioner formeras i forum av den här typen och vilken roll de spelar i komplexa information-s och kommunikationsflöden. Uppsatsen finns att läsa i sin helhet i nummer 3 av *Statsvetenskaplig tidskrift* 2019.

APROPÅ PRISER – NYINSTIFTAT PRIS FÖR BÄSTA UPPSATS OM RIKSDAGEN

Riksdagen har instiftat ett uppsatspris och 2020 är första gången som det delas ut. Uppsatsen kan vara på grund- eller avancerad nivå och ska ha fått högsta betyg. Ämnet är fritt, men uppsatsen ska ha en tydlig koppling till riksdagen. Det är institutionen som nominerar och uppsatsen ska vara examinerad under en viss tidsperiod för att kunna komma ifråga. Thomas Larue, som är allmänrepresentant i förbundets styrelse, berättade vid styrelsemötet den 23 november att ett antal uppsatser nominerats och att processen för att

utse vinnaren pågår. Det är riksdagsdirektören som fattar beslut på rekommendation av en priskommitté som består av talmannen, de vice talmännen och tjänstepersoner. Mer information och besked om vem som tilldelas 2020 års uppsatspris annonseras på riksdagens webbplats. Intentionen är att detta ska bli ett årligt återkommande pris, vilket kan vara värt att ha i åtanke när terminsslutet nu närmar sig och det är dags att examinera uppsatser.

AVRUNDNING

Som nämndes i föregående nummer sammanställde Leif Johansson, Lunds universitet, en lista över alla svenska statsvetenskapliga avhandlingar från 1890 till 2009 inför förbundets 50-års jubileum. Leif har nu utökat den till utgången av 2019. Den uppdaterade listan finns i sin helhet på förbundets hemsida, under fliken Doktorander, <https://swepsa.org/doktorander/avhandlingar.html>. En länk finns även bland inläggen på Statsvetenskapliga förbundets facebook-sida.

Den nyvalda styrelsen hade sitt första styrelsemöte den 23 november, 2020. Den beslutade då att adjungera den nuvarande förbundsredaktören för förbundssidorna i Statsvetenskaplig tidskrift till styrelsen. Det är viktigt att redaktören har kännedom om styrelsens arbete för att kunna återrapportera och lyfta viktiga frågor som styrelsen behandlat här på förbundssidorna.

Då var det så dags att avrunda, såväl förbundssidorna som året 2020, som för alltid kommer att associeras med coronapandemin. Ett år vars professionella sfär präglats av social distansering, hemarbete, fjärrundervisning, inställda konferenser och uppskjutna datainsamlingar. Nya ord och uttryck har letat sig in i och integrerats i det professionella vardagsspråket såsom "muta" och "unmuta" och "joinande" av "breakoutrooms". Visst finns det också fördelar med att vi har lärt oss att undervisa, samtala och konferera i digitala mötesrum. Helt plötsligt är det möjligt att delta i intressanta seminarier och

workshops världen över, och att bjuda in kollegor till samtal har aldrig varit enklare. Vi ska dock inte underskatta det sociala mötet, också som drivkraft till att anmäla sig till en konferens. En konferens är inte bara presentationer av och diskussioner kring papper, utan också minglande och nätverkande under bensträckare, kaffepauser och middagar. Under de pauserna knyts intressen samman, som lägger grunden för framtida forskningssamarbeten – och vänskap. De sociala relationerna fungerar som nödvändigt kitt och smörjmedel även i de professionella relationerna. Innebörden i det förstår vi kanske fullt ut först nu, när möjligheterna till social interaktion har begränsats så kraftigt.

Häromsistens stod jag i begrepp att anmäla mig till en årligen återkommande konferens som jag sällan missar. Plötsligt insåg jag att konferensdeltagandet denna gång var liktydigt med att tillbringa två och en halv dag hemma framför min dataskärm. Inga goda middagar tillsammans med nya bekantskaper och gamla vänner, utan mikrovärmda makaroner med mig själv som enda sällskap. Än värre, den sista konferensdagen är alltid en lördag. Den dagen skulle jag ha sällskap av något önskat slag, eftersom jag skulle tvingas dela vardagsrummet – den enda platsen i hemmet där uppkopplingen är tillräckligt stabil för Zoomande – med min lördagslediga familj. De yngre familjemedlemmarna har förvisso gjort det till något av en konstform, att spana in kollegorna på skärmen utan att själva synas, men scenariot kändes ändå inte särdeles lockande. Jag klickade snabbt bort det halvt ifyllda digitala anmälningsformuläret till konferensen. Det kommer förhoppningsvis fler chanser. Låt oss hoppas att vi kan träffas och arbeta tillsammans på nätverksmöten, workshops och internationella konferenser i den fysiska världen snart igen, och att vi under Mittuniversitetets värdskap får träffas på plats på Swepsa hösten 2021.

Katarina Roos är verksam vid Statsvetenskapliga institutionen, Umeå universitet.
E-post: katarina.roos@umu.se